

הצלון לשבת אהבת צוויאל

יו"ל ע"י מושב בית עוזיאל, על שם הגה"צ הראשל"צ ר' בן ציון מאיר חי עוזיאל זצוק"ל
הדלקת נרות שבת: 19: 30, צאת השבת: 20: 32, ר"ת: 21: 02

'וירא פנחס' (שלומי סויסה)

פרשתנו השבת ממשיכה את המסופר בסוף פרשת בלק. העם מתחיל לזנות עם בנות מאב ועובד לאלוהיהן, כשהשיא הוא, שזמרי בן סלוא מחציף אל מול משה והעם וחוטא עם המדיינית - עד שמגיע פנחס שבקנאתו לה', הורג את החוטאים.

פרשנים רבים דנים בשאלה, מה הייתה גבורתו הגדולה של פנחס, שזכה בזכותה למצוא כל כך חן בעיני ה'?

ומסבירים שגדולתו הייתה בכך, שידע לראות במעשה זמרי, חטא חמור של יחיד, פריצת גדר ועבירת גבול שסופן התדרדרות חמורה יותר, והדף זאת בזמן; "ויחל העם לזנות" ומיד "וירא פנחס".

אלא שבהיסטוריה של עם ישראל, לא תמיד השכלנו לחזות סכנות מראש ולהיערך בהתאם. בימים אלו אנו מתאבלים על חורבן בתי המקדש וירושלים, בעוון חטאים שלא ידענו לעצור בזמן והביאו עלינו חורבן מתמשך. יתכן שזו גם הסיבה, כחלק מתהליך הכפרה, שהאבל שלנו הוא תהליכי - תחילת המצור, עבור להבקעת החומה ולבסוף חורבן הבית.

חשוב שנכיר שהיצר הרע הוא ערמומי, והחכמה להיות עם עיניים בראש ולזהות מראש אילו עיגולי פינות "תמימים" לכאורה או אפילו "רק" זריקה קטנה, מסתירים מאחוריהם סכנה גדולה, היא לפעמים עניין של חורבן או גאולה. שנזכה..

שבת שלום!

לע"נ יהודה סויסה בן עליזה
לע"נ יוסף טנגי בן איזה

דבר הרב שליט"א: 'איזהו מכובד'

"והנה איש מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדיינית", "ושם איש ישראל... זמרי בן סלוא נשיא בית אב לשמעוני" - לא סתם נשיא שבט היה זמרי, אלא בנו של שמעון בן יעקב, והיה בן מאתיים וחמישים באותו מעשה (סנהדרין פב:), ואם כן תמוה מאד איך הגיע לידי מעשה זה. אלא כך הייתה השתלשלות המעשה כפי שמביא בספר 'שיחות מוסר' מהגמרא הנ"ל: "הלך שבטו של שמעון אצל זמרי בן סלוא, אמרו לו, הם דנים דיני נפשות ואתה יושב ושותק, מה עשה? הלך וקיבץ כ"ד אלף מישראל והלך אצל כזבי וכו'". כאן גילו לנו חז"ל איך מגיע לידי כך זקן מופלג ונשיא שבט בישראל. "אמרו לו, הם דנים דיני נפשות ואתה יושב ושותק". "הם" כלומר הם הצעירים והנערים הללו (דייני ישראל אשר נצטוו לדון את החוטאים בבנות מואב) אשר הינם כאין וכאפס לעומתך - "דנים דיני נפשות" - חיי אדם נתונים בידם לשבט או לחסד, ואתה! הזקן הישיש, נשיא שבט, בנו של שמעון בן יעקב, אין איש שואל אותך מה לעשות ואיך לעשות, לך אין רשות הדיבור, "מה עשה, הלך אצל כזבי וכו'". כאן, אומר הגאון ר"ח שמואלביץ בספרו הנ"ל, רואים אנו מהלך העניינים, מה גרם לזמרי לעשות מה שעשה, ומהו הכח המניע זקן מופלג כמותו להתדרדר עד לדיוטא התחתונה- הכבוד! כיון שפגעו בנקודת הכבוד שבו ולא צרפו אותו לשאר הדיינים, נתקומם ומרד בכל קודש!...

וכתב ה'מסילת ישרים' שיצר הכבוד שולט על האדם יותר מכל התשוקות והחמדות שבעולם, "כי כבר היה אפשר שיכבוש האדם את יצרו על הממון ועל שאר ההנאות, אך הכבוד הוא הדוחק, כי אי אפשר לו לסבול ולראות את עצמו פחות מחבריו, ועל דבר זה נכשלו רבים ונאבדו". והנה רואים בחיי היומיום עד כמה האדם מוכן 'למשכן' את עצמו ואת חייו בשביל 'מעט כבוד'. כמה מריבות, מחלוקות, שנאה ונקימה נובעים מהרדיפה אחר כבוד, עד אשר רדיפת הכבוד עשויה להוציא את האדם מדעתו ושפיותו.

וכך מצינו בגמרא (כתובות סז) "אמרו עליו על הלל הזקן שלקח לעני בן טובים אחד (היינו עשיר שירד מנכסיו) סוס לרכב עליו ועבד לרוץ לפניו (כפי הכבוד שהיה מורגל בו בהיותו עשיר), פעם אחת לא מצא עבד לרוץ לפניו, ורץ (הלל עצמו) לפניו שלושה מילין".

עני זה ידע שההלל הנשיא הוא שרץ לפניו, ואם הייתה דעתו צלולה לא היה נותן לנשיא ישראל להתבזות כ"כ בכדי לספק את תענוגו זה שירוח עבד לפניו. אלא שרדיפת הכבוד מביאה את האדם לידי שגעון, ומאידיך, לא היה 'חסר דעה' שהרי אין מצוה להשלים את רצונו של כל כסיל ושוטה..., אלא ודאי היה בר דעת גמור, ורק לעניין רדיפת הכבוד הייתה דעתו מטורפת עליו. ומה שהתיר הלל לזלזל בכבוד תורתו כל כך צריך לומר שידע שאם לא יהיה לאותו עני עבד לרוץ לפניו עלול הוא לבוא לידי פיקוח נפש! ועיינו ראות זאת במוחש גם בחיינו אנו, איך בשביל טיפת "אגוני" ו"כבוד מדומה" האדם מוכן לרמוס ולעקור את כל הטוב והיקר ו'לצאת' מהעולם היפה והטהור שברא לנו הי"ת כמאמר רבותינו: "השנאה, התאוה והכבוד, מוציאים את האדם מן העולם". אגב, ממעשה זמרי נלמד עוד, שלא נחשוב שכשיבואו ימי הזקנה תחלוף לה המידה המגונה הזו ואיננה, משום שכידוע בשעה שנחלש אצל האדם אחד החושים, מיד יתחזק בו חוש אחר. ולעת זקנה בעת רפיון הרצונות והתאוות, תגבר ותתחזק רדיפת הכבוד.

אך, אם רדיפת הכבוד זה דבר גרוע כל כך מדוע נברא באדם הטבע הזה של תאוות הכבוד? אלא, כדי שילמד מזה איך ועד כמה מוטל עליו לכבד את זולתו בכל האופנים ובכל המצבים בכבוד בלי גבול, לראות תמיד בזולתו מעלות ומידות טובות, ובכך יזכה האדם בכפליים, גם לכבד ולייקר את זולתו שמצווה רבה היא וגם להיות הוא עצמו מכובד באמת בבחינת "איזהו מכובד, המכבד את הבריות".

בברכת שבת שלום ומבורך, הרב בנימין אבוטבול, רב המושב

זמני התפילות

שבת
מנחה קבלת ש' - 19: 30
שחרית - 07: 30
מנחה - 18: 15
ערבית - צאת שבת

חול

שחרית - 05: 45
מנחה - 19: 30
ערבית - 20: 00
כל יום בין מנחה לערבית - שיעור בהלכה והשקפה

שיעורי התורה בבית המדרש

שבת
עונג שבת לבנות בבית משפ' נחשון: 19: 45
שיעור ותהילים לבנים בבית הכנסת מניין צעירים: 16: 30
שיעור ותהילים לבנות בבית הרב: 16: 30
שיעור לשבת - בבית הכנסת מרכזי: 17: 15 (מס' ברכות - להלכה)

חול

יום ב', ד': 18: 45 - 19: 30 (הרב בנימין - פרשת שבוע, הלכה וגמרא)
יום א': 18: 00 - 19: 00 (כולל ערב - לימוד עם אברכים)
יום א': 19: 00 (הרב בנימין - פרשת שבוע)
יום ב': 21: 00 (הרב בנימין - מסכת קידושין)
יום ה': 21: 30 - 23: 00 (לימוד כולל ערב לכלל הציבור)

הודעות

ניתן לפנות לרב המושב וכן לרבנית בכל עניין או שאלה הלכתית וכד' וכן להארות והערות בנושא העלון.
הרב בנימין 050-4175188
הרבנית לבנה 050-4175288

סיפור לשבת: 'בריתי שלום'

בכוח השלום לחולל ניסים מעל לדרך הטבע, גם במקרה שטובי הרופאים אינם מותירים מקום לתקווה... ספר הרב יעקב לוי: בועז גילאור היה אב לשישה ילדים. שלושה מהם נשאו בשעה טובה ומוצלחת, והוא התברך בחסדי שמים גם בנכדים מתוקים. הוא עצמו היה איש אהוב על הבריות, נעים סבר, צנוע, ואת מעשיו הטובים אהב לעשות באופן בלתי מורגש. ביתו היה שוקק אהבה וחמימות של בית יהודי שורשי. בועז הקפיד על קלה כבחמורה, קבע עיתים לתורה ומדי שבת מסר בעצמו שיעור הלכה, מוסר ופרשת שבוע, שרבים האזינו לו בשקיקה.

לתוך האידיליה הזו פרצה בבת אחת החולשה, אחר כך הבדיקות, ולבסוף הבשורה הנוראה על המחלה הנוראה המקוננת בו. התחזיות הרפואיות לא בישרו טוב, והבית עבר טלטלה עזה. אך בועז היה איש אמיץ, חדור באמונה יצוקה כי רק יד ה' היא המניעה את גלגלי העולם, וכי אין מקום לחוקיות של טבע, בקרב מי שיש לו ערוץ פתוח וקשר ישיר לבורא העולם.

בועז התברך בחברים טובים - ובימי צרה יצוקה התגלה עוד יותר טוב ליבם. יחד נשאו עימו בעול, יחד התפללו לבריאותו השלמה, וכל זאת תוך שהם נוסכים בו עוד ועוד כוחות של אמונה. הגדיל לעשות פינחס, ידידו הקרוב עוד מימי נעוריהם, שחזר ואמר לו: "בועז יקירי, בעזרת ה' אתה תבריא ואין לי ספק בדבר. הקב"ה מבקש מאיתנו לא לסמוך על רופאים אלא רק עליו. הוא רופא כל בשר ומפליא לעשות. הוא הוריד לעולם 'תרופות' רוחניות המרפאות את המחלה מן השורש, ואנו - בסיעתא דשמיא - נמצא את התרופה המתאימה!". כשסיים פינחס את שיחת העידוד, נפנה להרגיע את עצמו. ממדי המחלה היו באמת אימתניים ומחרידים וברכיו רעדו. אהבתו הגדולה לבועז ולאישיותו המיוחדת הניעו אותו לעשות הכל למענו. מוכן היה למסור את נפשו בתפילה ובצדקה לבריאותו, אלא שלפתע הבלח במוחו רעיון אחר -

סכסוך רב שנים בין שני שכנים בבניין שבו התגורר העכיר את האווירה ומלא אותה ברעלים של לשון הרע, דיונים משפטיים וקיתונות בוז שנשפכו זה על זה. כל נסיונות הרבנים והעסקנים להשכיך ביניהם שלום עלו בתוהו. פינחס עצמו עסק בתיווך - הוא לא היה צד בעניין, אך בעל כורחו היה שותף לא פעם לשמיעת דברי השנאה בין איש לרעהו. לאחרונה החלו גם ילדיהם של שני השכנים לגלות מעורבות בסכסוך, והמריבה התלבתה כאש בשדי קוצים וגרמה להרבה מאד חילול שם שמיים.

כעת חייג פינחס בזריזות לאחד השכנים: "שמע, יואב, יש לי חבר ילדות, ממש בלב ובנפש, הוא חלה, לא עלינו, במחלה הארורה". "אין בעיה", ענה יואב, "תן לי את שמו ושם אמו, נתפלל, נגיד תהילים".

"לא, לא", אמר פינחס, "יש לי בקשה אישית. אני מבקש ממך בקשה אחרת". לפתע התמלאו עיניו דמעות, "כדי שחיי יהיו רגועים, וכדי שבועז גילאור יהיה בריא למען בניו, נכדיו וניניו שיוולדו בעזרת ה', אני מבקש שתעשה מעשה של מסירות נפש למען ידיד נעורי". יואב הופתע מן הבקשה, אך מיהר להשיב: "למה לא? יהודי מצווה לעשות הכל למען חיי חברו, בבחינת כל המציל נפש אחת מישראל".

"אם כך" - המשיך פינחס - "גש בבקשה לשכנך מאירק'ה גרוס והתפייס אתו! תבקש מחילה, תחזור בתשובה, ותכוון שהשלום יהיה לרפואת בועז בן מזל שושנה. אני מתחנן... יואב". ואז נעתקו המילים מפיו ודמעות גדולות זלגו ופרצו סדקים בחומות ליבו של בן שיחו.

כשהסתיימה השיחה הזו, החלה שיחה אחרת עם מאירק'ה השכן השני. פינחס שב והתחנן לטובה אישית, וביקש שיתגייס על מנת להציל חיים. ודברים היוצאים מן הלב, נכנסים אל הלבבות.

חצי שעה אחר כך, בביתו של פינחס, עמדו חבוקים ודומעים יואב שחר ומאיר גרוס מפויסים ואוהבים לרפואת בועז בן מזל שושנה. וכשמגיעה עת השלום, עולות מאליהן תמיהות גדולות - מדוע השתוללה המריבה במשך כל כך הרבה שנים? מפני מה אטמנו את ליבנו ולא חשבנו על חילול ה' שנגרם בעולם בעטיה של המריבה הזו?! ופינחס עומד, כמחותן ראשי, מעודד, מברך ומתפלל לבריאותו השלמה של בועז.

חודש לאחר מכן, בבדיקות חדשות, לא נמצא שום שריד למחלה בדמו של בועז! הרופאים היו המומים - הכל תקין לחלוטין! כאילו חדרה תרופה עלומה אל גופו, וליקטה את התאים הממאירים בלי שום נזק לשאר התאים הבריאים. הנה כי כן, לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום.

פינת ההלכה: עקירת אילני מאכל

א. אסור לקצוץ אילן מאכל העושה פירות ויש בזה סכנה. ואם הוא סמוך לאילנות אחרים שחשובים יותר ממנו והאילן מכחיש אותם, וכן אם צריך למקומו - מותר לקוצצו. ומכל מקום טוב יותר לקוצצו על ידי גוי.

ב. מותר לעקור אילן מאכל עם שורשיו על מנת לנוטעו במקום אחר, ומכל מקום טוב יותר לעוקרו על ידי גוי.

ג. מותר לקצוץ אילן שמאפיל על חלונו, ומכל מקום אם אפשר לו לתקן על ידי קציצת הענפים המאפילים, לא יקצוץ את כולו, אלא רק את הענפים המאפילים.

ד. יש להתיר עקירת אילן מאכל הסמוך לדירת מגורים לצורך הרחבת הדירה שהיא דחוקה לבני המשפחה המתגוררים בה, ואין בזה שום חשש סכנה כלל. אך טוב יותר לשכור גוי לעקירת האילן, ומכל מקום לא הותר לעקור את האילן לצורך הרווחה בלבד או לנוי ויופי הדירה, ואפילו על ידי גוי אין היתר.

ה. אילן שעומד ליפול ועלול לסכן את ההולכים לידו - מותר לקצצו.

ו. מותר בלי כל פקפוק להעביר אילן מאכל עם שורשיו, לצורך בנין בית ישיבה.

ז. אילן שצמח בשטח בית הקברות, ושורשיו התפשטו עמוק עד למטה מהקברות ונגרם בזיון עצום לנפטרים, מותר בלי כל פקפוק לקצוץ את האילן, ואין כאן לא איסור כל תשחית ולא חשש סכנה.

ח. אילן שעדיין לא הניב פירותיו, עם כל זה אסור לקוצצו אף על פי שעתה הוא ללא פירות.

ט. מותר לקצוץ אילן מאכל כדי להעמיד במקום האילן סוכה, וטוב לקוצצו על ידי גוי, ויאמר בפירוש שאין הוא רוצה שיעשה זה בשליחותו, וחשש הסכנה יחול רק על ראש הגוי בלבד, וצדיק מצרה נחלץ ויבוא אחר תחתיו.

י. יש אומרים שהאיסור לקצוץ אילן מאכל הוא דווקא כשקוצץ את גוף האילן, אבל מותר לקצוץ ענפים בלבד מן האילן. ויש אומרים שגם קציצת הענפים אסורה.